

Vnitřní řád školní družiny

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim školní družiny, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče.

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Školní družina není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Obsah:

- I. Všeobecné ustanovení
- II. Organizace a provoz školní družiny
- III. Režim školní družiny
- IV. Dokumentace

I. VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ

1. Činnost družiny

- 1.1 Družina poskytuje zájmové vzdělávání žáků jedné školy nebo několika škol.
- 1.2 Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách. Po projednání se zřizovatelem může ředitelka školy přerušit činnost družiny v době školních prázdnin.
- 1.3 Družina organizuje zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce.
- 1.4 Činnost družiny se uskutečňuje
 - > **příležitostnou výchovou**, vzdělávací, zájmovou a tématickou rekreační činností nespojenou s pobytem mimo místo, kde právnická osoba (škola) vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání,
 - > **pravidelnou výchovnou**, vzdělávací a zájmovou činností,
 - > **využitím otevřené nabídky** spontánních činností.
- 1.5 Školní družina umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

2. Práva a povinnosti žáků a zákonných zástupců, vztahy žáků a zákonných zástupců s pedagogickými pracovníky školy.

2.1 Práva žáků

Žáci mají právo:

- na vzdělání podle školního vzdělávacího programu,
- na rozvoj osobnosti podle míry nadání, rozumových a fyzických schopností,
- jedná-li se o žáky handicapované, s poruchami učení nebo chování, na speciální péči v rámci možností školy,
- na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání,
- vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání, přičemž jeho vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje, své připomínky může vznést prostřednictvím zákonných zástupců nebo přímo řediteli školy,
- na informace a poradenskou pomoc školy v záležitostech týkajících se vzdělávání podle školního vzdělávacího programu,
- na ochranu před vlivy a informacemi, které by ohrožovaly jeho rozumovou a mravní výchovu a nevhodně ovlivňovaly jeho morálku,
- na ochranu před fyzickým a psychickým násilím a nedbalým zacházením,
- na svobodu ve výběru kamarádů,
- na svobodu pohybu ve školních prostorách, jež jsou k tomu určeny,
- na to, aby byl respektován žákův soukromý život a život jeho rodiny,
- na volný čas a přiměřený odpočinek a oddechovou činnost odpovídající jeho věku,
- na ochranu před návykovými látkami, které ohrožují jeho tělesný a duševní vývoj,
- v případě nejasností v učivu požádat o pomoc vyučujícího,
- jestliže se žák cítí z jakéhokoliv důvodu v tísní, má problémy apod., požádat o pomoc či radu třídního učitele, učitele, výchovného poradce či jinou osobu,

2.2 Povinnosti žáků

Žáci mají povinnost:

- řádně docházet do družiny,
- účastnit se mimoškolních aktivit, na které se přihlásili,
- dodržovat školní a vnitřní řád a předpisy a pokyny družiny k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- plnit pokyny pedagogických pracovníků školy popř. dalších zaměstnanců školy vydané v souladu s právními předpisy a školním řádem,
- vyjadřuje-li své mínění a názory, činit tak vždy slušným způsobem,
- nepoškozovat majetek školy a spolužáků, případné škody jsou povinni zaplatit.

2.3 Práva zákonných zástupců žáků

Zákonní zástupci žáků mají právo:

- na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání svého dítěte,
 - volit a být voleni do školské rady
 - vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich dětí, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost,
 - na informace a poradenskou pomoc školy pro jejich děti v záležitostech týkajících se vzdělávání podle školního vzdělávacího programu,
- požádat o uvolnění žáka z družiny podle pravidel tohoto řádu.

2.4 Povinnosti zákonných zástupců žáků

Zákonní zástupci žáků mají povinnost:

- zajistit, aby žák docházel řádně do družiny,
- na vyzvání ředitele školy se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka,
- informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- dokládat důvody nepřítomnosti a žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
- oznamovat škole údaje nezbytné pro školní matriku (§ 28 odst. 2 a 3 školského zákona) a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost a žáka, a změny v těchto údajích.

2.5 Vztahy žáků a zákonných zástupců se zaměstnanci ZŠ

Zaměstnanci školy vydávají žákům a zákonným zástupcům žáků pouze takové pokyny, které bezprostředně souvisí s plněním školního vzdělávacího programu, školního řádu a dalších nezbytných organizačních opatření.

Všichni zaměstnanci školy budou žáky chránit před všemi formami špatného zacházení, sexuálním násilím, využíváním. Budou dbát, aby nepřicházeli do styku s materiály a informacemi pro ně nevhodnými. Nebudou se vměšovat do jejich soukromí a jejich korespondence. Budou žáky chránit před nezákonnými útoky na jejich pověst. Zjistí-li, že dítě je týráno, krutě trestáno nebo je s ním jinak špatně zacházeno, spojí se se všemi orgány na pomoc dítěti. Speciální pozornost budeme věnovat ochraně před návykovými látkami. Informace, které zákonný zástupce žáka poskytne do školní matriky nebo jiné důležité informace o žákovi (zdravotní způsobilost,...) jsou důvěrné a všichni pedagogičtí pracovníci se řídí se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Vyzve-li ředitel školy nebo jiný pedagogický pracovník zákonného zástupce k osobnímu projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka, konzultuje termín schůzky se zákonným zástupcem žáka.

Žák zdraví v budově a na školních akcích pracovníky školy srozumitelným pozdravem. Pracovník školy žákovi na pozdrav odpoví.

Všichni pedagogičtí pracovníci se povinně zúčastňují třídních schůzek a konzultačních dnů, na kterých informují zákonné zástupce žáků o výsledcích výchovy a vzdělávání. V případě omluvené nepřítomnosti pedagogického pracovníka zajistí, aby zákonní zástupci byli informováni jiným způsobem.

II. ORGANIZACE A PROVOZ ŠKOLNÍ DRUŽINY

1. Přihlašování a odhlašování

- 1.1 Ve školní družině je určena jako zaměstnanec vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.
- 1.2 O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti o přijetí v písemné přihlášce a kritérií pro přijetí
- 1.3 Úplata je splatná v daném měsíci, platí se zpravidla měsíčně a to vždy do dvacátého v měsíci.
- 1.4 Pokud za dítě není zaplacen poplatek, vychovatelka školní družiny o tom uvědomí ředitelku školy nejpozději do jednoho měsíce. Ředitelka školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.

- 1.5 Po projednání se zřizovatelem se činnost v době všech prázdnin přerušuje. Výše úplaty zůstává stejná i v měsících, kdy jsou prázdniny, ale zároveň se upravuje podle délky prázdnin
- 1.6 Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí vychovatelce rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka nebo pokud má žák odejít ze školní družiny jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost vychovatelce písemně do školního notýsku. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně do školního notýsku.
- 1.7 V docházkovém sešitě je zaznamenáván příchod žáka do školní družiny, odchod jen pokud se údaj liší od zápisního lístku a písemných omluvenek.
- 1.8 Přihlašování a odhlašování žáků ze školní družiny je prováděno na základě písemných žádostí rodičů žáka.

2. Provozní doba ranní školní družiny:

Den	hodina
PO	6.45 hod. – 7.45 hod.
ÚT	6.45 hod. – 7.45 hod.
ST	6.45 hod. – 7.45 hod.
ČT	6.45 hod. – 7.45 hod..
PÁ	6.45 hod. – 7.45 hod.

Provozní doba odpolední školní družiny:

Den	hodina
PO	12. 00 hod. – 16.00 hod.
ÚT	12. 00 hod. – 16.00 hod.
ST	12. 00 hod. – 16.00 hod.
ČT	12. 00 hod. – 16.00 hod.
PÁ	12. 00 hod. – 16.00 hod.

Je zřízeno jedno oddělení školní družiny.

3. Organizace činnosti

- 3.1 Provozní doba ranní ŠD je od 6.45 hodin, provozní doba odpolední ŠD je od 12.00 hodin dle požadavku rodičů, individuálně každý školní rok.

Rozvrh činnosti oddělení:

- 4.1 Provoz školní družiny končí v 16.00 hodin. Děti, které si do této doby nikdo z rodičů nevyzvedl, odcházejí samostatně domů. Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči, vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky rodiče žáka a osoby uvedené na přihlášce dítěte do školní družiny. Dle telefonické domluvy s rodiči vyčká s žákem až do příchodu rodičů či daného zástupce. Není-li nikdo ze zákonných zástupců či uvedených kontaktních osob k zastížení, po ukončení provozu školy poučí žáka o bezpečnosti a ochraně zdraví (nejkratší cesta domů, dopravní kázeň,...), dohlédne na jeho odchod ze školy a sdělí situaci ředitelce školy.
- 3.2 Činnost školní družiny probíhá ve školní družině.
- 3.3 Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením vychovatelky školní družiny, případně učitelky. Pokud ostatní třídy končí později, předá děti vychovatelce do školní družiny učitelka, která vyučovala poslední hodinu.
- 3.4 Rozsah denního provozu školní družiny a rozvrh činnosti stanovuje ředitelka školy.
- 3.5 Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování. Vyučovací jednotka ve výchovně vzdělávací práci školní družiny je 60 minut, činnosti dle zájmu žáků.

Odpočinkové činnosti - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klid na matracích, klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.

Rekreační činnosti - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.

Zájmové činnosti - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Činnost může být organizována pro žáky v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka ŠD či jiný pedagog nebo rodič.

Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost školní družiny. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem rodičů, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti školní družiny (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy). K činnosti družiny bude využívána i tělocvična a ostatní prostory školy.

- 3.6 Činností družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do školní družiny, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků zařazených do družiny stanovený pro oddělení nebo skupinu.
- 3.7 Školní družina se nezřizuje o hlavních a vedlejších prázdninách, pokud je počet přihlášených žáků nižší než deset. Provoz školní jídelny není zajištěn.
- 3.8 V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost školní družiny

zajištěna /pokud počet přihlášených žáků je větší než 10/, s případným omezením podle pokynů hygienika.

- 3.9 Rodiče a další návštěvníci do učeben školní družiny nevstupují.
- 3.10 Při postupných odchodech žáků musí být domů vysíláni z budovy školní družiny, nikoliv z vycházky nebo jiných míst, na kterých se oddělení školní družiny právě nachází, pouze po svolení rodiče.
- 3.11 Rozsah denního provozu projednává ředitelka se zřizovatelem. Ředitelka schvaluje podpisem na úvodní stránce přehledu výchovně vzdělávací práce týdenní skladbu zaměstnání, která obsahuje činnosti odpočinkové, zájmové a rekreační, pobyt venku a další aktivity. Školní družina může v rámci své běžné činnosti, v průběhu stanovené provozní doby školní družiny, zřizovat zájmové kroužky, jejichž členové mohou být i žáci, kteří nejsou přihlášení do školní družiny k pravidelné docházce. Činnost v těchto kroužcích, pro žáky nezapsané k pravidelné docházce do školní družiny, může být poskytována za úplatu.
- 3.12 Školní družina může zřizovat zájmové kroužky a další činnosti (jako např. výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce atp.), které jsou uskutečňovány mimo stanovenou provozní dobu školní družiny. Členství v těchto kroužcích, resp. na těchto aktivitách není vázáno na zápis do školní družiny. Tyto činnosti mohou být poskytovány za úplatu.

4. Docházka do ŠD

- 4.1 Žák vstupuje do činností školní družiny v nahlášeném režimu, který je uveden zákonným zástupcem na zápisovém lístku. Bez písemné omluvy od rodičů je účast v zaměstnáních školní družiny povinná.
- 4.2 Nepřítomnost žáka ve školní družině je omluvena nepřítomností žáka ve škole (postup dle školního řádu), pokud je žák vyzvednut rodiči z vyučování, ohlásí vychovatelce tuto skutečnost třídní (předávající) učitel. Omluva je písemná nebo telefonická.
- 4.3 Odhlášku ze stravování v případě nepřítomnosti žáka provádí rodiče sami.
- 4.4 Uvolnění z denní činnosti školní družiny je jen na základě písemného sdělení zákonného zástupce a s osobním vyzvednutím žáka nebo písemným vyjádřením rodiče, že může jít dítě samo domů.
- 4.5 Režim vyzvedávání žáka z činností školní družiny - po domluvě vychovatelka školní družiny s rodičem.
- 4.6 Do provozu školní družiny jsou žáci, přihlášení k činnosti ve školní družině předávání vychovatelce školní družiny přímo vyučujícím po ukončení řádné výuky či jiné činnosti organizované školou. Předávající při předání sdělí počet předávaných žáků a oznámí důvod nepřítomnosti zapsaných žáků školní družiny. V případě nepřítomnosti

vychovatelky školní družiny plní učitel funkci pedagogického dozoru nad žáky školní družiny.

5. BOZP

- 5.1 Pro činnost školní družiny platí stejná ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci jako ve školním řádu, pokud školní družina pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, počítačová učebna atd...), se řídí příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do školní družiny jsou poučeni o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a

záznam o poučení je uveden v třídních knize.

- 5.2 Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech zajišťuje vychovatelka ve svém oddělení metodicky správným a plánovitým výběrem činností v jednotlivých zaměstnáních.
- 5.3 Veškeré zjištěné nedostatky vychovatelka okamžitě nahlásí vedení školy.
- 5.4 Při úrazu žáka zváží vychovatelka situaci - ošetří sama, zavolá rodiče, popřípadě lékařskou pomoc.
- 5.5 Žák je povinen okamžitě hlásit vychovatelce každé zranění při činnostech.
- 5.6 Během provozu školní družiny nevstupují z hygienických a bezpečnostních důvodů zákonní zástupci či jimi pověřené osoby do výchovných prostor školy a oddělení školní družiny. Komunikace s vychovatelkami probíhá osobně, v odpoledních hodinách při výkonu služby vychovatelky u dveří. Další individuální pohovory mohou probíhat na základě osobní domluvy, v rámci třídních schůzek a konzultací.
- 5.7 Pedagogičtí zaměstnanci i žáci školní družiny se dále řídí ve svém chování, povinnostech a právech ustanoveními školního řádu.

5.8 Ochrana před sociálně patologickými jevy

Vychovatelka průběžně sleduje konkrétní podmínky a situaci v družině z hlediska výskytu sociálně patologických jevů, uplatňuje různé formy a metody umožňující včasné zachycení ohrožených žáků.

Vychovatelka zajišťuje spolupráci s rodiči v oblasti prevence, informuje

je o preventivním programu školy a dalších aktivitách. Vychovatelka spolupracuje na základě pověření ředitele školy s dalšími institucemi na sociálně právní ochranu dětí a mládeže.

Žáci školy mají přísný zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy. Porušení tohoto zákazu se bere jako hrubé porušení školního řádu. Ředitel školy využije všech možností daných mu příslušným zákonem včetně možnosti dát podnět k zahájení trestního stíhání osob, které se na porušení tohoto zákazu podílely. Ředitel školy nebo jím pověřený pracovník bude informovat zákonné zástupce žáků, u nichž bylo zjištěno porušení tohoto zákazu, o zjištěních a zároveň je seznámí s možností odborné pomoci.

Projevy šikanování mezi žáky, tj. násilí, omezování osobní svobody, ponižování a pod., kterých by se dopouštěli jednotliví žáci nebo skupiny žáků vůči jiným žákům nebo skupinám (zejména v situacích, kdy jsou takto postiženi žáci mladší a slabší), jsou v prostorách školy a při školních akcích přísně zakázány a jsou považovány za hrubý přestupek proti řádu školy. Podle okolností ředitel školy uváží možnost dalšího postihu žáků, kteří tento zákaz přestoupí, a bude o svých zjištěních informovat jejich zákonné zástupce.

Vychovatelka dbá, aby etická a právní výchova, výchova ke zdravému životnímu stylu a preventivní výchova byla vyučována v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vychovatelka je povinná v souladu s pracovním řádem vykonávat kvalitní dohled nad žáky hlavně v prostorách, kde by k sociálně patologickým jevům mohlo docházet.

6. Pitný režim je zajištěn

7. Chování žáků

- 7.1 Žáci se řídí pokyny vychovatelky školní družiny, pravidly vnitřního řádu školní družiny a školního řádu
- 7.2 Žák bez vědomí vychovatelky oddělení školní družiny neopouští. Za žáka, který byl ve škole a do školní družiny se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.

- 7.3 Doba pobytu žáka ve školní družině se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku.
- 7.4 Ve školní družině se žák řídí pokyny vychovatelky, školním řádem a řádem školní družiny pro žáky, který je vyvěšen v družině.
- 7.5 Na oběd jsou žáci odváděni v doprovodu vychovatelky školní družiny a učitelek.
- 7.6 Osobní věci má každý žák označeny. Případnou ztrátu či záměnu hlásí žák nebo zákonný zástupce ihned paní vychovatelce.
- 7.7 K hrám, hračkám, knihám atd. se žáci chovají ohleduplně a šetrně. Úmyslné poškození nebo zničení herního zázemí či vybavení nahradí, popřípadě opraví rodiče.
- 7.8 Na hodnocení a klasifikaci chování žáka ve školní družině se vztahují ustanovení vyhlášky o základní škole - udělování napomenutí, důtky třídního učitele, důtky ředitele školy, klasifikace sníženou známkou z chování na vysvědčení.
- 7.9 Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitelky z družiny vyloučen. Ředitelka může rozhodnout o vyloučení žáka ze školní družiny, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje školní družinu nebo z jiných zvláště závažných důvodů. U školní družiny základních škol zřizovaných obcí nemá tento akt povahu správního řízení (ředitel nevydává rozhodnutí, není možnost odvolání rodičů).

8. Nepřítomnost zaměstnance

- 8.1 Při krátké nepřítomnosti vychovatelky (náhlá nezbytná nepřítomnost v průběhu dne) je vždy obeznámeno vedení školy.
- 8.2 Předem známá nepřítomnost vychovatelky přesahující 1 den je řešena ředitelkou.

III. režim školní družiny

Hodina	činnost
11. 30 - 12. 00 hod.	^ Hygiena před obědem ^ Oběd, pravidla stolování
12. 00 - 13. 00 hod.	Odpočinková činnost

	^ Relaxace na matracích a peřinkách ^ Četba, prohlížení knih, posléze hudby ^ Vyprávění, rozhovory ^ Klidné stolní hry, lego
13. 00 - 14. 00 hod.	Činnosti zájmové a relaxační ^ Spontánní i řízené aktivity ^ Výtvarné a pracovní činnosti ^ Námětové hry ^ Klidnější pohybové hry
14. 00 h – 16.00 hod.	^ Dle počasí a ročního období ^ Vycházky do okolí, pohybové hry na školní zahradě, ^ Sáňkování, hry na sněhu ^ Pohybové hry v tělocvičně ^ Příprava na vyučování formou didaktických her, kvízů, soutěží, křížovek ^ Úklid herních prostor, osobních věcí, odchod domů
14. 00 hod.	^ Průběžná svačina

VI. Dokumentace

1.1 V družině se vede tato dokumentace:

- a) zápisové lístky pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce,
- b) přehled výchovně vzdělávací práce,
- c) docházkový sešit